

**ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA
V PRAZE**

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra dendrologie a šlechtění lesních dřevin

Studijní obor: Hospodářská a správní služba v lesním hospodářství

**Téma: Douglaska tisolistá *Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco
zastoupení a využití v podmínkách ČR**

Autor bakalářské práce: Stanislava Jeřábková

Vedoucí bakalářské práce: Doc. Ing. Martin Slávik, CSc.

Rok obhajoby: 2008

Česné prohlášení:

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Douglaska tisolistá *Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco – zastoupení a využití v podmínkách ČR“ jsem vypracovala samostatně a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označila a uvedla v příloze seznamu.

V Praze dne

Poděkování

Děkuji doc. Ing. Martinovi Slávikovi, CSc. za cenné rady a odborné vedení mé práce.

OBSAH :

ÚVOD	1
1. CHARAKTERISTIKA DOUGLASKY TISOLISTÉ	2
1.1. ZAŘAZENÍ DRUHU	2
1.2. POPIS	2
1.3. VLASTNOSTI	3
1.4. REKORDY DOUGLASKY TISOLISTÉ.....	3
1.5. ŠKŮDCI	4
1.6. EKOLOGICKÉ A STANOVIŠTNÍ NÁROKY	6
2. CHARAKTERISTIKA DOUGLASKY SIVÉ	8
2.1. POPIS	8
3. PŮVODNÍ ROZŠÍŘENÍ	9
3.1. PŮVODNÍ ROZŠÍŘENÍ DOUGLASKY TISOLISTÉ	9
3.2. PŮVODNÍ ROZŠÍŘENÍ DOUGLASKY SIVÉ	9
4. INTRODUKCE.....	10
4.1. DEFINICE INTRODUKCE	10
4.2. INTRODUKCE DŘEVIN	10
4.3. PROBLÉMY INTRODUKCE ROSTLIN	11
4.4. VÝZNAM NEPŮVODNÍCH DŘEVIN PRO LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ.....	11
4.5. ZÁVĚR K INTRODUKCE.....	12
5. HISTORIE INTRODUKCE.....	13
5.1. NEJSTARŠÍ INTRODUKOVANÉ DŘEVINY DO ČR.....	13
5.2. HISTORIE INTRODUKCE DOUGLASKY TISOLISTÉ	13
5.3. NEJSTARŠÍ DOUGLASKY V ČR	14

6. INVENTARIZACE LESŮ ČESKÉ REPUBLIKY	15
6.1. ROZŠÍŘENÍ DG V ČR	15
6.2. PROCENTUÁLNÍ ZASTOUPENÍ DG V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH	17
6.3. PROCENTUÁLNÍ POROVNÁNÍ S OSTATNÍMI JEHLIČNATÝMI INTRODUKOVANÝMI DŘEVINAMI	18
6.4. ZASTOUPENÍ DG VE VĚKOVÝCH STUPNÍCH	19
6.5. ZÁKLADNÍ ÚDAJE DG A OSTATNÍCH INTRODUKOVANÝCH JEHLIČNATÝCH DŘEVIN	20
6.6. EVIDENCE REPRODUKČNÍHO MATERIÁLU	21
6.7. OBNOVA DOUGLASKY TISOLISTÉ	23
7. AKTUÁLNÍ PROBLÉMY A MOŽNOSTI PĚSTOVÁNÍ DG	25
7.1. AKTUÁLNÍ STAV PĚSTOVÁNÍ V ČR.....	25
7.2. PROBLÉMY S PĚSTOVÁNÍM V ČR.....	26
7.3. VÝHRADY K PĚSTOVÁNÍ CIZOKRAJNÝCH DŘEVIN	27
7.4. MOŽNOSTI PĚSTOVÁNÍ A ELIMINACE RIZIK	28
7.5. TYPY SMÍŠENÝCH POROSTŮ S DOUGLASKOU TISOLISTOU.....	28
7.6. ZÁVAZNÉ ADMINISTRATIVNÍ NÁSTROJE MAJÍCÍ VLIV NA ROZŠÍŘOVÁNÍ DOUGLASKY V NAŠÍCH LESÍCH	30
8. VYUŽITÍ DOUGLASKY TISOLISTÉ.....	32
8.1. VÝZNAM DOUGLASKY TISOLISTÉ	32
ZÁVĚR	35
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:.....	36
REJSTRÍK TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ	37
PŘÍLOHY	38

ÚVOD

Douglaska tisolistá *Pseudotsuga menziesii* je americký taxon úspěšně introdukovaný do mnoha lesních oblastí mírného pásu celého světa. Patří k nejvýznamnějším severoamerickým koniferám, produkující jedno z nejlepších užitkových dříví, především v území laděných více oceánicky. Po sekvojích nejvyšší americký druh, nazývaný „monarchou lesů Pacifického severozápadu“. Přirozeně se vyskytuje od západního pobřeží po svahy přilehlých pásem přivrácených k oceánu od jihozápadu Kanady po Kalifornii. V lesích střední a západní Evropy, včetně ČR, je douglaska tisolistá zajisté nejčastěji pěstovanou i nejlépe se osvědčivší cizí (introdukovanou) jehličnatou dřevinou; u nás je vysazena na ploše 4 808,52 ha (0,15 % rozlohy našich lesů). Pro naše území jsou pravděpodobně nejvhodnější provenience z oblasti západních svahů severních Kaskád ve státě Washington, USA . (Musil et al 2003)

Podobným druhem, v severoamerické domovině spíše horským, je douglaska sivá (*Pseudotsuga glauca*).

V arboretu Žampach byl vysazen také okrasný kultivar tohoto druhu douglasky s modrobílým zbarvením jehlic ‘Blue Wonder’, převislý kultivar ‘Pendula’ a ‘Elegans’ s větvemi zčásti vzpřímenými a zčásti převislými a 3-5 cm dlouhými namodralými jehlicemi. Kultivar ‘Moerheimii’ má pak kompaktní habitus a jehličí nápadně namodralé. (ULR 7)

Bakalářskou práci na téma „Douglaska tisolistá *Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco – zastoupení a využití v podmínkách ČR“ jsem si vybrala, jelikož mě zaujala během studia introdukce. Chtěla jsem psát o jakékoliv introdukované dřevině, ale nejvíce se mi líbila douglaska. Její vzhled, který je něco mezi smrkem a jedlím, se mi na první pohled zalíbil. Tak když jsem přemýšlela na jaké téma napíšu Bakalářskou práci, napadlo mě právě toto téma.